nistatud ja väiketaludena välja jagatud. — Härrastemaja suurem kiviehitus.

Voldi (saksa k. Tabbifer) mõisa on Saadjärve põhjapoolse sopi kaldal, 1.2 km Voldi raudteejaamast ja 2.7 km kirikust loodes. Keskaja lõpul olid „Kasteküla" ehk „Kusskülа" ja „Tabbiferi" küla kellegi Camby päralt; nendest küladest on saanud Voldi ja Väike-Kamby mõisa. 1601. a. olid need mõisad tühjad ja metsa alla jäänud; 1626. a. andis kuningas Gustaf Adolf nad Tartu linnale. Hiljemini said nad jälle Camby sugukonna omaks, vahetasid 18. aastasaja algusest saadik tihti omanikke; 1814. a. peale moodustab endine Väike-Kamby mõisa Voldi mõisa osa. 1872. a. saab Voldi mõisa ostuteel L. Kuhlbachi omaks. Mõisa on plaanistatud ja välja jagatud. — Härrastemaja kiviehitus.

Kukulinna (saksa k. Kuckulin ehk Üxküllsruh) mõisa, Saadjärve lõunakaldal, 3.5 km kirikust kagus, oli orduajal Löwenwolde'de sugukonna päralt. 1299. a. asutas Johann Löwenwolde mitmest temale kuuluvast mõisast, millede hulgas ka Kukulinna, Tartu Toomkiriku vikariaadi, maade tarvitamine aga on nähtavasti sama sugukonna käes olnud. Rootsi aja lõpul oli ta ikka veel Löwenwolde nimeliste omanikkude käes. Umbes samal ajal sai ta ostuteel Tartu linna pürjermeistri Johann Brömsen'i omaks, vahetas siis sagedasti omanikke, läks 1860. a. von Knorring'ite sugukonna kätte. Maaseaduse põhjal jaotatud. — Härrastemaja suur kahekordne kiviehitus, mida kasutab suviti „Pallase" kunstikool.

Vedu (saksa k. Fehtenhof) mõisa on kirikust 8.5 km kagu pool. Ta endine nimi oli „Marifer" (Murrifer). 1554. a. oli see mõisa kellegi Jürgen Fehte ehk Vetheni käes, kes ta oma isalt oli pärinud. 1601. a. lubas Georg Fehten, kelle omanduse-õiguse Karl IX samal aastal oli kinnitanud, Vedu mõisa päeval pärast oma pulmi oma naisele, kes mõne aja järel teist korda abiellu astus. Sellega ühenduses tekkis rida protsesse ja kinkeleping tunnistati seadusevastaseks. Tol ajal olid Vedu mõisale kuuluvad külad „Tollomägi" ja „Karrifer" Raadimõisa külge liidetud, Vedule oli jäänud ainult väike $1^1/_2$ adra suurune Järvepera (ka Järvepere, Järvepää) küla (Kaareperes), mõisa endised põllud olid metsa täis kasvanud. 1632. a. andis kindralkuberner Skytte Vedu mõisa Tartu maavalitsejale Jobst Taube'le, kelle sugukonna käes ta umbes 100 aastat oli; selle järel pidas teda von Brandt'i suguvõsa kauemat aega oma käes, siis sai mõisa 1860. a. parun Roseni omaks. Nüüd maaseaduse põhjal plaanistatud ja välja jagatud.

Sootaga (saksa k. Sotaga) mõisa, 6 km kirikust lõunakagus, Sootaga voore idanõlval, kinkis Gustav Adolf 1626. a. ühes teiste mõisatega Tartu linnale. Mõisa juurde kuuluv „Engaferi" (Engavere) küla, 2 adramaad suur, oli juba 1582. a. kiriku maana Tartu linnale antud ja kuninga Sigismund III poolt 1588. a. linna omanduseks kinnitatud. Sootaga mõisa on Tartu linna päralt jäänud.

Kärevere (saksa k. Kerrafer) mõisa, mis 18.5 km kirikust edelas, Emajõe ääres, andis Rootsi valitsus 1637. a. Hans Rasp'ile;